

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมเพราะว่าเราเป็นชาวพุทธ เราชาวพุทธ เรานับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาได้ต้องมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้ามีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ถ้าตรัสรู้ธรรมเป็นสังฆธรรม เป็นความจริง เป็นวิมุตติสุข นี่ธรรมะอันบริสุทธิ์ผุดผ่อง เวลาธรรมะอันบริสุทธิ์ผุดผ่องมันอยู่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการไป เทศนาว่าการไปได้ปัญญาวิสัย ได้ยศ สิ่งที่เป็นความสะอาดบริสุทธิ์ในหัวใจนั่นมันมีคุณค่า คุณค่าเริ่มต้นมามันเป็นคุณค่าสัจจะความจริง ถ้าสัจจะความจริง เวลาเผยแพร่ธรรมมาๆ เพื่อปรารถนาจะรู้สัตว์ชั้นสัตว์ใจ

ไอ้เราก็เป็นชาวพุทธใจ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาใจ เราก็ต้องรอให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาขนย้ายเอาไปใจ มาอุ้มชูไป

เวลาอุ้มชูไป อุ้มชูไปมันเป็นเรื่องของทางโลก เวลาทางโลก เวลาเกิดมา ทาน ศีล ภาวนา เวลาเกิดระดับของทานๆ ใจ ผู้ที่ทำบุญกุศลมา สิ่งที่ทำสิ่งใดก็ประสบความสำเร็จ เห็นใหม่ ในสมัยพุทธกาล คุณติ เวลาพระอินทร์ เวลาเขาปกครองเทวดาขึ้นมา เวลาเทวดาที่เขาทำบุญกุศลมากกว่าพระอินทร์ คือว่าผู้ที่ได้ปกครองแต่มีทรัพย์สมบัติมากกว่า

เขามาใส่บาตรพระกัศปะๆ เวลาพระกัศปะจะไปโปรดคนทุกข์ คนจน คนเข็ญใจ เวลาไปโปรดคนทุกข์คนเข็ญใจ เพราะว่าเขาคนทุกข์คนเข็ญใจ พระอินทร์ก็ปลอมตัวมาเป็นช่างทอผ้า เวลาไปแล้ว คนมันร่ำรวยขนาดนั้นมันใส่ มันจะปิดบังตัวเองไม่ได้ใจ พระกัศปะกำหนดจิตดู “มหาบพิช มหาบพิชอย่าชี้โกงสิ เขาจะโปรดคนทุกข์คนยาก”

“ข้าพเจ้าก็คนทุกข์คนยาก” พระอินทร์นี่คนทุกข์คนยาก เพราะอะไร เพราะในเมื่อทรัพย์สมบัติไม่เท่าเขา ในเมื่อผู้ได้ปกครองมีอำนาจมากกว่า มันเป็นคนทุกข์ความยาก นี่ใจ ความทุกข์ความยากของเขาๆ นี่ระดับของทาน

ระดับของท่าน ผู้ที่ทำบุญกุศลของเขา เขาได้บุญกุศลระดับของท่าน ผู้ที่ท้อแท้จะความจริง สัจจะความจริง เวลาคนที่มีการศึกษา เวลาคนคว่ำเข็นมาก็อยากจะได้สัจจะ ได้ความจริง ถ้าอยาก ได้สัจจะ ได้ความจริงก็แสวงหา การแสวงหา เช่น วันนี้หนังสือประวัติหลวงปู่ติ สูดยอๆ ดุติ ประวัติครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าเราพิมพ์มา เรามั่นใจว่าเป็นพระอรหันต์ ถ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา สัจจะความจริงอันนั้นมันมาจากไหน การเป็นพระอรหันต์มันต้องมีที่มาความเป็นพระอรหันต์

ความเป็นพระอรหันต์ เวลาเขาพูดถึง เขาพูดถึงการประพฤติปฏิบัติ พูดถึงข้อวัตรปฏิบัติ ถ้า การประพฤติปฏิบัติ แสวงหาเพื่อวัตรปฏิบัติอันนั้นใช่ไหม ถ้าวัตรปฏิบัติอันนั้น วัตรปฏิบัติไหนก็ แล้วแต่ ถ้ามันเป็นที่ประพฤติปฏิบัติ

ระดับของท่านๆ เวลาเขา มา มีความยิ่งใหญ่ โอ้อ้อ โอ้อ้อที่ไหนมันก็ควรไปที่เธอพอใจ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ปิดกั้นนะ เพราะอะไร เพราะคนที่เขาเข้าถึง ที่สุดแห่งทุกขมันเป็นไปได้ยาก เวลาเป็นไปได้ยากขึ้นมา ฟังธรรมๆ ขึ้นมา ทุกคนพอฟังธรรม ขึ้นมา โอ้โฮ! จะให้เป็นพระอรหันต์เลยหรือนี่ มาวัดมาว่าไม่ใช่อยากเป็นพระอรหันต์ อยากจะร่ำ อยากรวย อยากรวมียศถาบรรดาศักดิ์

ไอนั้นมันระดับของท่าน ระดับของโลก ใครทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำมา เขามีบุญกุศล เขาได้ทำของเขาเขาได้ประสบความสำเร็จของเขา ใครทำบาปอกุศลของเขา มา ถึงเวลาแล้วเขา ทุกข์จนเข็ญใจ ไอนี้ก็อยู่ที่อำนาจวาสนาบารมี ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ เชื้อกรรมๆ กรรมคือการกระทำ ถ้าทำดีๆ ขึ้นมาแล้ว ทำดี ผลมันตอบให้เป็นคุณงามความดีอัน นั้น ถ้าทำชั่วๆ มา จะเก็บช้อนไว้ที่ไหน ความลับไม่มีในโลกหรือ ความลับไม่มีในโลกเพราะ อะไร เพราะเราเป็นคนกระทำ เราเป็นคนกระทำ มันอยู่ในหัวใจทั้งนั้นนะ แล้วเวลามันให้ผล ขึ้นมา มันให้ผลในใจของเราทั้งนั้นนะ

แต่การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราไม่รู้ที่เราทำมาตั้งแต่เมื่อไหร่ แต่เวลาในสมัยพุทธกาล เวลาที่มีสิ่งใดแล้วไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ไม่ใช่เป็นตอนนี้นะหรือ มันขึ้นมาทั้งนั้นนะ เป็นมาอย่างนี้ตลอด ย้ำคิย้าทำมาเป็นอย่างนี้จนเป็น จริตเป็นนิสัย ถ้าจริตนิสัยมันเป็นอย่างนั้น นี่ระดับของท่าน ระดับของกรรม เห็นไหม แต่ถ้าเอา ความจริงของเรา เวลาคนเอาความจริงขึ้นมา ทุกคนก็แสวงหา แสวงหาสัจจะความจริง ถ้า แสวงหาสัจจะความจริง เขาก็ไปวัดปฏิบัติๆ เขาก็มีภักดีกติกายของเขา

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ทุกคนถามประจำ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม เหยียบหัวพระพุทธเจ้า ก็ธรรมและวินัยคือศาสนา เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม

ไอนี้ก็เหมือนกัน ถ้าไปวัดที่ไหน วัดเขามีชื่อกติกาของเขา ไปเหยียบขำเขา ไปทำลายเขา ด้วยว่าความยิ่งใหญ่ของตน แล้วความยิ่งใหญ่ของตนมันก็ไปยิ่งใหญ่ที่บ้านของตนสิ ทุกคนยิ่งใหญ่ทั้งนั้นนะ กลับไปที่บ้าน ในบ้านของเรา เราสร้างเอง เรายิ่งใหญ่ได้ ถ้าไปวัด ใครยิ่งใหญ่

เวลาเราพูดกันด้วยความเป็นธรรมนะ เราเกิดมา เราเกิดมาเสมอภาคกันโดยความเป็นมนุษย์ เราเสมอภาคกันมา คนรวยคนจนมันก็มีอวัยวะ ๓๒ เหมือนกัน มันต่างกันตรงไหน ถ้ามันไม่ต่างกันตรงไหน คนที่มีคุณธรรมนะ เขาเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เขาเห็นคุณค่า แต่พอมาแล้วอยากดังอยากใหญ่

ฉะนั้น เมื่อวานเขามีมา จะมาขอพัก ไม่ให้ บอกว่า เอ็งมาเหยียบกุฎกลางศาลา กลางศาลานี้ เขามีกุฎติกาของเขา เอ็งมีสิทธิอะไรมาวางกล้ำ เอ็งมีสิทธิอะไร เอ็งยิ่งใหญ่มาจากไหน ถ้าเอ็งยิ่งใหญ่ก็บ้านมึงไง

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ เธอพอใจที่ไหนไปทำที่นั่น ถ้ายิ่งใหญ่ที่ไหนให้กลับไปยิ่งใหญ่ที่บ้านของตน ไปยิ่งใหญ่ อย่ามายิ่งใหญ่ที่นี้ ที่นี้ธรรมยิ่งใหญ่ ความเสมอภาคยิ่งใหญ่ ความมีน้ำใจยิ่งใหญ่ ความเห็นอกเห็นใจกันยิ่งใหญ่ ความยิ่งใหญ่คือความอหังการ คือช่องทางแห่งการเหยียบขำทำลายกัน มันมายิ่งใหญ่ที่นี้ไม่ได้ นี่ไง เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม

ไอนี้เอ็งก็มาเหยียบหัวกูเหมือนกัน ขาดินอย่าเข้ามาในนี้ เป็นไปไม่ได้ ไม่มี เพราะอะไร เพราะนี่ไง ทุกคนก็บอกว่าเจตนาดีๆ ไปวัดไหนก็ได้มีความเจตนาดี

เจตนาดี เจตนาทั้งนั้นนะ แต่ดี มันทำชั่วก็ได้ ทำเลวก็ได้ เจตนา เจตนาอะไร มรรคหยาบฆ่า มรรคละเอียด ไม่รู้สิ่งใดเลย เวลาคนเขากำลังจะเป็นจะตาย เขาติดเตียงอยู่ เจตนาดีจะเอาเขาไป ท้องเที่ยวขายทะเลหรือ มันเป็นไปไม่ได้หรอก เจตนาดีก็ส่วนเจตนาดี อย่ามาอ้างว่าเจตนาดี อย่า อย่า วุฒิภาวะของจิตแตกต่างกัน ความรู้สึกรู้สีกของจิตแตกต่างกัน

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเวลาจะเอาจริงเอาจริงขึ้นมา เวลาทำบุญก็อยากได้บุญมากๆ เวลาประพฤติปฏิบัติก็จะให้ได้ความจริง ถ้าได้ความจริง ความจริงมาจากไหน ความจริงถ้าให้กิเลสมันเสียม ยิ่งใหญ่ไม่รู้ไปหมด อีโก้ทั้งนั้นนะ ไร้สาระ

เวลาเป็นธรรมดาๆ ขึ้นมา เขาเก็บเนื้อเก็บตัวในถ้ำในป่าในเขาของเขา เพราะอะไร เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว เขาจะรู้ได้อย่างไร จนทอศุระ ฟังคำว่า “ทอศุระ” มันแปลกประหลาดมหัศจรรย์กับทางโลกขนาดไหน

เวลาหลวงปู่มัน เวลาหลวงตาท่านบรรลุนิพพานของท่าน ถ้าพูดไป เขาก็หาว่าเราบ้า ถ้าพูดไป เขาก็หาว่าเราบ้า มันลึกลับซับซ้อนขนาดนั้นนะ แต่มันก็มีเครื่องแสดงออกได้ มันมีสื่อได้ เวลาสื่อขึ้นมามันก็แค่สื่อเท่านั้น ถ้าสื่อเท่านั้น คนที่ทำความจริงๆ ขึ้นมา แต่ความจริงขึ้นมา ชาติของธรรมดาๆ ธรรมดาๆ พอธรรมดาๆ ขึ้นมาแล้วมันทำชั่วไม่ได้หรอก ธรรมดาๆ มันก็เป็นธาตุธรรมทั้งนั้นนะ เวลาธาตุธรรมขึ้นมา สิ่งของมันรู้แจ้งเห็นจริงในหัวใจอันนั้นนะ ความรู้แจ้งเห็นจริงในหัวใจนี้สติอัตโนมัติ

คำว่า “อัตโนมัติ” เวลาหลวงตาท่านพูด เห็นไหม คนภาวนาไม่เป็นไม่รู้ ท่านบอกเวลาจะคิดนี่นะ เหมือนแบกท่อนซุงเลยละ เวลาจะคิดนี้ ความคิดมันหนักหน่วงเหมือนท่อนซุงเลยนะ แล้วจิตที่เป็นธรรมดาๆ มันออกมาเสวยๆ

เราจะบอกว่า สิ่งที่เราคิดแบบท่อนซุง เวลาเราจะแบกท่อนซุง เวลาเราจะจัดซุง เราต้องออกกำลังไหม เราจะมีความรู้สึกตัวไหม เราจะผลออีกไหม แต่ถ้าเรานั่งอยู่แล้วท่อนซุงมันกลิ้งมาทับ นั้นนะตาย เวลาเรานั่งอยู่นะ เห็นครกขี้นกเขา แล้วครกมันก็กลิ้งมาทับเรา ใฮนี่เหมือนกัน ความคิดเราใจ เวลามันเกิดใจ ธรรมดาๆ ตายแบบแต่ดแต่อยู่นั้นไม่รู้ว่าเป็นธรรม

แต่ถ้าเป็นจริงๆ สติมันเป็นอัตโนมัติ ว่าสติเป็นสมมุติๆ สติเกิดจากจิต แต่เวลาถ้าเป็นธรรมแล้วมันก็เป็นอัตโนมัติของมันเลยละ ถ้าเป็นอัตโนมัติท่านบอกเลยนะ เวลาจะคิดเหมือนกับหามหามนะ ต้องแบกหามเหมือนท่อนซุง คำว่า “หามเหมือนท่อนซุง” ความคิดหนึ่งเวลามันเสวย มันจะคิด นี่เหมือนท่อนซุงเลย สติมันพร้อมขนาดนั้นนะ นี่เวลาเป็นธรรม เป็นธรรมในหัวใจอันนั้นนะ นี่พูดถึงธาตุธรรมๆ ถ้าธาตุธรรมมันมีความสมบูรณ์อย่างนั้นมันจะรู้ถูกต้องใหม่ สิ่งของมันจะผิดจะถูกมันรู้ใหม่

ถ้ามันรู้ถูกรู้ผิดแล้ว แล้วคนที่มีคุณธรรมมันไม่รู้จักถูกจักผิดเลย มันเป็นธรรมได้อย่างไร คนที่ไม่รู้จักถูกจักผิด เห็นผิดเป็นถูก เห็นถูกเป็นผิด สิ่งที่เขาทำกันอยู่ที่ว่าดีงาม มันว่าผิด สิ่งของมันคิดเอง มันต้องการความถูก อย่างนี้เป็นธรรมหรือ ธรรมของเอ็งหรือ แต่ไม่ใช่ธรรมของพระพุทธเจ้า ธรรมของพระพุทธเจ้าไม่เป็นเช่นนั้น

ถ้าธรรมของพระพุทธเจ้านะ คนที่ทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหนนะ ทูตจะเจ็บใจที่ว่าจะมาบวชแล้วไม่มีใครบวชให้ เวลาผู้เฒ่ามาบวช ผู้ที่บวชแล้ว ผู้ที่ชราคร่ำคร่ามาบวช ผู้เฒ่ามาบวช นี้อายาก สอนยาก เวลาหนุ่มแน่นประสบการณ์มันยังไม่ปากกล้า ไม่ได้แย่ง ไอ้พวกผู้เฒ่ามาบวชเป็นเรื่องยุ่งยากมากเลย แต่เวลาไปบวชแล้วไปเผื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กรรมฐานแล้วเข้าป่าไปเลยๆ ไปประพฤติปฏิบัติ

ประพฤติปฏิบัติ ผู้เฒ่าผู้แก่ ประสบการณ์ชีวิตมามากแล้ว เราทุกข์เรายากมามากแล้ว เรายากจะพ้นทุกข์ๆ ใจ ถ้าพ้นทุกข์ มันก็ต้องเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเราใจ ถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา มันก็ศีล สมาธิ ปัญญาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ขนสัตว์ ถ้าปรารถนาหรือสัตว์ขนสัตว์ หรือสัตว์ด้วยมรรคด้วยผลใจ ด้วยมรรคด้วยผล มันซ่อนเข้าไปในหัวใจใจ

แล้วหัวใจ หัวใจที่อหังการมันมีแต่ทิฏฐิมานะ มันจะฟังใคร มันก็คิดเองทั้งนั้นนะ ธรรมะวิปัสสนิก มันนึกของมันไป ว่างๆ สบายๆ

สบายคู่กับไม่สบาย ว่างคู่กับไม่ว่าง สว่างคู่กับมืด ของคู่ทั้งนั้น ถ้าอ้าปากพูดมา ของคู่ทั้งนั้น นี่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงมันจะเป็นของคู่ แต่เราก็พยายามชวนขวายของเรา กระทำของเรา นี่ใจ พระพุทธศาสนาเริ่มต้นตั้งแต่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา แก้วสารพัดนึก คำว่า “แก้วสารพัดนึก” ใก้ได้พลอยๆ ใก้มันก็ได้แก้ว ใก้มันได้แก้ว มันไม่เอา มันจะเอาข้าวเปลือก แก้วมันกินไม่ได้ มันเป็นรัตนตรัย แก้วสารพัดนึก แล้วใครนึก ใก้นึกหรือคนนึก หรืออุฎฐิภาวะสูงต่ำนึก ถ้ามันนึกขึ้นมา มันปรารถนาขึ้นมา มันจะชักจูงตัวเองให้สูงขึ้นมา สูงขึ้นมา มันเป็นสังขจะความจริง ถ้ามันทำจริงมันต้องเป็นจริงอย่างนั้น

ถ้าเป็นธรรมนะ เป็นธรรมเป็นสังขจะความจริงนะ มันมีความอ่อนนุ่มถ่อมตนในใจของมันอยู่แล้ว คำว่า “อ่อนนุ่มถ่อมตน” ไม่ใช่กังวลหรือกลัวเขา แต่บัณฑิต ทุกข์ของบัณฑิตคืออยู่ใกล้คนพาล หัวใจทุกหัวใจมันพาลทั้งนั้น มันมีความพาลในใจของมัน แล้วถ้าเราไปอยู่ใกล้คน

พาลมีความทุกข์อย่างยิ่ง อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญฺจ เสวนา อย่าคบคนพาล อย่าอยู่ใกล้คนพาล อย่าไปเสวนากับคนพาล คนพาลทั้งนั้น

อ่อนน้อมถ่อมตน เหมือนเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะประหารนะ ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะประหารคนคือชักระพาน ถ้าทางโลกประหารคือการประหารชีวิต เขาต้องฆ่ากันตาย แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแค่ไม่พูดด้วยเท่านั้นนะ ชักระพาน นั่นคือการประหาร คือมีไม่ได้ประโยชน์แล้วละ ชักระพาน นั่นคือการประหารนะ

นี่เหมือนกัน เมื่อวานจะมา อ่ามายุ่ง ไปชะ เอ็งเก่งนัก เอ็งยอดเยี่ยมนัก เอ็งไปหาที่อยู่ของเอ็งเอง ที่นี้เขาเจ้ามีศาล มีผู้นำ มีผู้จะนำพาไปในสิ่งที่ดีงาม ถ้านำ ถ้านำอย่างนี้นำแบบหลวงพ่อบุญมาเอา ตากแดดตากฝน มีแต่ความทุกข์ความยาก อยากจะสะดวงสบาย เจริญ ควรทำบุญที่เธอพอใจ เธอพอใจที่ไหนควรไปที่นั่น

แต่ถ้าเอามรรคเอาผล เธอพอใจ พอใจมันก็ไปนอนเป็นหมูนอนเขียงใจ ความจะเอาสะดวงสบายนะ ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมันเจริญ มีโยมหลายคนมากมาขอเรานะ ขอติดกระจกศาลานี้แล้วจะติดแอร์ให้ มีคนมาขอทำเยอะเยอะเลย ไม่นุญาติ ไม่นุญาติเพราะอะไร เพราะอย่างนั้นมันเป็นการเสแสร้ง เราต้องการความจริงกันอยู่แล้ว แล้วมาเสแสร้ง ความเสแสร้งมันเข้ากับกิเลสตัดหาความทะยานอยากทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงเวลาที่จะเอาความสะดวง เอาความสบาย เอาความคล่องตัว ทำไม่เป็นหรือ พระสงฆ์คิดไม่เป็นหรือ พระสงฆ์ไม่มีลูกศิษย์เลยหรือ

มีทั้งนั้นนะ แต่ไม่เอา ไม่เอา ถ้าไม่เอาๆ แล้ว อย่า อย่าชะล่าใจนะ อย่าเหยียบย่ำ อย่าคิดว่าตัวเองดี อย่า ถ้าดีให้ดีไว้ในใจนั้น ถ้าประสาเรา ดีของเราดี ดีต้องทำได้ ต้องมีศีล ต้องฝึกหัดสมาธิขึ้นมา ต้องมีปัญญาขึ้นมา ต้องมีหัวใจ ต้องมีน้ำใจ

หลวงตาท่านเตือนประจำ พระ ถ้าให้กันไม่ได้ ใครจะให้ พระทรงธรรมทรงวินัยไม่ได้ ใครจะทรง ให้อีกความให้อีกๆ ให้ต่างๆ ให้ทั้งนั้นนะ แต่การรุกราน การเหยียบย่ำ การทำลาย มันทำลายหมดนะ มันทำลายทั้งนั้น ถ้ามันทำลายแล้วนะ เอ็งทำลายตัวเองแล้ว เอ็งเผาตัวเองแล้ว เอ็งอย่าให้คนอื่นต้องทุกข์อย่างเอ็งอีกเลย เอวัง